

GO! Wij
bereiken
meer

Samen leren

FICHE 4

Samen leren

WAT BETEKEN DAT?

Gelijke kansen door kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen is wat wij binnen het GO! nastreven. Om die ambitie te verwezenlijken, zetten we in op 'gepersonaliseerd samen leren'. Bij het GO! zijn we ervan overtuigd dat leren niet op een eilandje verloopt. Iedereen, zowel leerling als leraar, leert van, door en met elkaar.

Samen leren is een onderwijsleersituatie waarbij de lerenden in kleine groepjes op een gestructureerde manier samenwerken aan een leertaak met een gemeenschappelijk doel (Johnson & Johnson, 2013). Efficiënt samen leren is gebaseerd op vijf principes: positieve wederzijds afhankelijkheid, individuele verantwoordelijkheid, directe interactie, samenwerkingsvaardigheden en evaluatie van het groepsproces.

Johnson & Johnson (2013)

Basisvaardigheden

Voortgezette Vaardigheden

Vaardigheden voor gevorderden

- **Prettige omgang met elkaar:**

- de naam van een ander gebruiken
- elkaar aankijken
- vriendelijk op elkaar reageren
- elkaar gelegenheid geven om mee te doen

- **Eigen initiatief:**

- een inbreng durven hebben
- verstaanbaar praten
- meewerken aan de groepsopdracht

- **Communicatie:**

- vragen aan elkaar stellen
- reageren op de inbreng van iemand anders
- af en toe herhalen wat iemand zegt
- elkaar vragen om hardop te denken

- **Betrokkenheid bij de groep:**

- elkaar aanmoedigen mee te doen
- complimenten geven
- ondersteunende opmerkingen maken
- met alle groepsleden samenwerken

- **Interpersoonlijk:**

- je verplaatsen in het standpunt van een ander
- verschil van mening accepteren
- ook op langere termijn een goede relatie behouden

- **Omgaan met lastige situaties:**

- overeenstemming met elkaar bereiken
- kritiek formuleren op ideeën, niet op personen
- op een vriendelijke manier zeggen dat je het niet eens bent

Basisvaardigheden

- **Gericht op anderen:**
 - naar elkaar luisteren
 - elkaar laten uitpraten
 - de inbreng van een ander accepteren
- **Aan de afspraken houden:**
 - bij je groepje blijven
 - rustig praten en werken
 - materiaal met elkaar delen
 - om de beurt praten
 - aan de taak doorwerken totdat deze afgerond is

Voortgezette Vaardigheden

- **Helpen:**
 - elkaar aanbieden om iets uit te leggen
 - hulp vragen aan een ander
 - elkaar helpen zonder voor te zeggen
- **Doelgericht werken:**
 - het werk plannen
 - richting geven aan de uitvoering van de taak
 - de voortgang samenvatten
 - elkaar herinneren aan de opdracht

Vaardigheden voor gevorderden

- Optimale opbrengst:**
- verschillende ideeën integreren
 - ideeën verder uitbouwen
 - de groep stimuleren en motiveren

Samen leren

WAAR VIND IK MEER INFORMATIE?

In deze [korte video](#) van 2 minuten zoomen we beknopt in op samen leren. In deze [meer uitgebreide video](#) van 10 minuten geven we een aantal voorbeelden en leggen we uit hoe je samen leren kan integreren in de klas.

Op de [GO! navigator](#) vind je een fiche over samen leren met meer informatie over hoe je samenwerkend leren kan ondersteunen in de klas. Deze fiche kan je via deze weg raadplegen:

materialenbank > curriculum >
gepersonaliseerd samen leren > samen
leren

materialenbank > secundair onderwijs
> onderwijsleerproces > samen leren

Samen leren

WAAR VIND IK ONDERSTEUNEND MATERIAAL VOOR DE KLASPRAKTIJK?

Op de materialenbank in de fiche “samen leren” vind je onderaan bij de rubriek “extra materialen” de volgende ondersteunende documenten:

- ✦ Voor de link met **digitale didactiek**: materialenbank > digitale als motor > digitaal samenwerken (+Een “beslisboom” om digitaal samen te leren.)
- ✦ Voor de link met **methodescholen**: materialenbank > methodescholen BaO > Daltonscholen/Freinetscholen/Leefscholen > samen
- ✦ [Samen leren in het secundair onderwijs](#) (humane wetenschappen)
- ✦ [Samen leren in burgerschap](#)
- ✦ [Digitaal samenwerken](#)

Samen leren

WAAR VIND IK EEN INSPIREREND GO! VOORBEELD?

GO! PEN

Praktijk Expertise Netwerk
voor GO! professionals

Op de GO! Pen op [de GO! navigator](#) vind je verschillende inspirerende praktijkvoorbeelden van scholen die aan de slag zijn gegaan met gepersonaliseerd samen leren.

Je kan deze praktijkvoorbeelden raadplegen via GO! Pen > Gepersonaliseerd samen leren.

De GO! Basisschool De Duizenpootridders van scholengroep UNI!K werkt met "leerstraten" om onder begeleiding het groeien in autonomie en het samen leren van lerende te stimuleren.

Samen leren

HOE KAN IK WORDEN ONDERSTEUND DOOR PBD-GO!?

In het vijfjarig begeleidingsplan van de PBD-GO! kan je ondersteuning vinden op vlak van samen leren in de opleiding “GSL-flex”.

Module 1 en 2 focussen op flexibel organiseren, module 3 op samen leren, module 4 op doelgericht differentiëren en module 5 op groeien naar autonomie.

Samen leren

BRONNEN

Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2013). *The impact of cooperative, competitive, and individualistic learning environments on achievement*. In J. Hattie & E. Anderman (Eds.), *International handbook of student achievement* (372-374). New York: Routledge

van der Brug, C. & Sijsling, H. (2015). *Basisboek activerende didactiek en samenwerkend leren. Zo motiveer je leerlingen in het voortgezet onderwijs*. CPS, Amersfoort.

Go! Wij
bereiken
meer